

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

**ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ
«Πειθαρχικό Δίκαιο των υπαλλήλων του Δημοσίου»**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΕΙΡΗΝΗ
ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2131313338
E-MAIL: echristoforou@ydmed.gov.gr**

ΑΘΗΝΑ 2011.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναγκαιότητα	4
2. Καταλληλότητα	6
3. Αξιολόγηση Συνεπειών	11
3.1 Συνέπειες στην Οικονομία.....	11
3.2 Συνέπειες στην Κοινωνία και στους Πολίτες	12
3.3 Συνέπειες στο Φυσικό και Πολιτιστικό Περιβάλλον	12
3.4 Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης	13
4. Νομιμότητα	14
5. Αρμοδιότητα	15
6. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση	16
7. Διαφάνεια – Κοινωνική Συμμετοχή	18

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το προτεινόμενο Σχέδιο Νόμου «Πειθαρχικό Δίκαιο των πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου» αφορά στην αναμόρφωση των ρυθμίσεων του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» που αναφέρονται στο πειθαρχικό δίκαιο των πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, περιλαμβάνοντας ένα σύστημα ρυθμίσεων που διέπει την πειθαρχική τους ευθύνη και προβλέπει τα πειθαρχικά παραπτώματα, τις πειθαρχικές ποινές, καθώς την εν γένει πειθαρχική διαδικασία κατά των πειθαρχικώς διωκομένων υπαλλήλων.

Ειδικότερα, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου περιλαμβάνει:

- Σαφή και αποκλειστικό προσδιορισμό και αποκλειστική απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτωμάτων των δημοσίων υπαλλήλων
- Αναμόρφωση του καταλόγου των πειθαρχικών ποινών αφενός μεν με πρόβλεψη νέων και αφετέρου με θέσπιση μεγαλύτερης κλιμάκωσης για ήδη υφιστάμενες
- Πρόβλεψη δημιουργίας πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων με αποκλειστική αρμοδιότητα την εξέταση των πειθαρχικών υποθέσεων
- Συγκρότηση εκ νέου των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων με την οποία επιδιώκεται η πλήρης διασφάλιση των αρχών της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Ποιο πρόβλημα επιχειρεί να αντιμετωπίσει η προτεινόμενη ρύθμιση;

Σε πρόσφατες εκθέσεις Κρατικών Αρχών καταδεικνύεται η παραβατική συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων που μένουν ατιμώρητοι, ως χαρακτηριστική περίπτωση αδιαφάνειας, αυθαιρεσίας, διαφθοράς και ατιμωρησίας.

Στην ετήσια έκθεση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης του έτους 2009 αναφέρεται ότι: «Η συντριπτική μερίδα της κοινής γνώμης εκφράζει την άποψη ότι η Δημόσια Διοίκηση είναι ο μεγάλος ασθενής. Η άποψη αυτή, στηρίζεται κυρίως στο γεγονός ότι οι ρυθμοί λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της εποχής μας ενώ σε πολλές περιπτώσεις δεν τηρείται η νομιμότητα.

Επιπροσθέτως, η ατιμωρησία των δημοσίων υπαλλήλων στις περιπτώσεις των πειθαρχικών και ποινικών παραβάσεων έχει απογοητεύσει τους πολίτες και τους έχει αποθαρρύνει να προβαίνουν σε καταγγελίες, γιατί πιστεύουν ότι τελικά κανένας δεν θα τιμωρηθεί.

Σαφώς, πολλοί συμπολίτες μας έχουν ταλαιπωρηθεί κατά την επαφή τους με το Δημόσιο χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το όλο οικοδόμημα της δημόσιας διοίκησης πάσχει, είναι όμως δεδομένο ότι η Δημόσια Διοίκηση θα μπορούσε να λειτουργήσει πιο αποτελεσματικά και διάφανα και να αποδώσει στο έργο που της ζητεί ο λαός και για το οποίο υποβάλλεται σε τόσες οικονομικές θυσίες εφόσον παγιωθούν οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές όπως:

- ✓ η συνεχής ενίσχυση της διαφάνειας της διοικητικής δράσης
- ✓ η στελέχωση των υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων με ικανούς και επιμορφωμένους προς τούτο υπαλλήλους για αντικειμενικότερες κρίσεις αλλά και ουσιαστικότερη απονομή πειθαρχικού δικαίου

- ✓ ο αυτοπεριορισμός των συνδικαλιστών στα αμιγώς συνδικαλιστικά τους καθήκοντα,
- ✓ όλοι - πολίτες, υπάλληλοι, διοικητικά όργανα και συνδικαλιστικοί φορείς- πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι υπεράνω όλων των συμφερόντων προέχει το δημόσιο συμφέρον στο οποίο εμπεριέχεται η καλή λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης»¹

Συνεπώς, το ισχύον σύστημα ρυθμίσεων που διέπει την πειθαρχική ευθύνη των δημοσίων υπαλλήλων, τα πειθαρχικά παραπτώματα, τις πειθαρχικές ποινές, καθώς την εν γένει πειθαρχική διαδικασία κατά των πειθαρχικώς διωκομένων υπαλλήλων (Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.), δεν έχει αμβλύνει τις χρόνιες παθογένειες της Δημόσιας Διοίκησης, μεταξύ των οποίων η απουσία ελέγχων και κυρώσεων, η διόγκωση της διαφθοράς και η συνακόλουθη έλλειψη εμπιστοσύνης στις κρατικές υπηρεσίες, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδήριτη η ανάγκη μεταρρύθμισης στον τομέα της πειθαρχικής ευθύνης των δημοσίων υπαλλήλων.

1.2. Η ρυθμιστική παρέμβαση είναι αναγκαία

Η αναγκαιότητα για τη ρυθμιστική παρέμβαση προκύπτει από τη διαπίστωση ότι η πρακτική των τελευταίων δεκαετιών κατέδειξε ότι υπάρχει εγγενής αδυναμία του υφιστάμενου συστήματος πειθαρχικού ελέγχου να ανταπεξέλθει με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στο αίτημα για πάταξη της διαφθοράς και των εν γένει παράνομων δραστηριοτήτων και συμπεριφορών των δημοσίων υπαλλήλων.

Ειδικότερα, παρατηρούνται υπερβολικές καθυστερήσεις κατά τη διερεύνηση των πειθαρχικών υποθέσεων, οι προβλεπόμενες ποινές δεν διαθέτουν το αναγκαίο εύρος και την απαιτούμενη κλιμάκωση και αυτές που επιβάλλονται

¹ Ετήσια Έκθεση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, Ιούνιος 2009, σελ. 13 και επόμενες.

στους παρανομούντες υπαλλήλους από τα πρωτοβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια δεν ανταποκρίνονται, πολλές φορές, στο κοινό περί δικαίου αίσθημα.

Τέλος, όλα τα ανωτέρω έχουν ως συνέπεια την ουσιαστική ατιμωρησία των υπαλλήλων που έχουν παρανομήσει, πράγμα που επιφέρει βαθμιαία την ηθική διάβρωση του κρατικού μηχανισμού, αλλά και υπονόμηση των αρχών του κράτους δικαίου και της νομιμότητας της διοικητικής δράσης.

2. Καταλληλότητα

2.1 Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Στο άρθρο 11 του Συντάγματος του 1952, το οποίο βασίζονταν στο Σύνταγμα του 1911 και σε ορισμένες διατάξεις του Συντάγματος του 1927, ορίζεται ότι *«Η απεργία εις τους δημοσίους υπαλλήλους και εις τους υπαλλήλους νομικών προσώπων και οργανισμών δημοσίου δικαίου απαγορεύεται»*. Σύμφωνα με το άρθρο 100 του Συντ. *«ο δημόσιος υπάλληλος οφείλει πίστιν και αφοσίωσιν εις την πατρίδα και τα εθνικά ιδεώδη, είναι εκτελεστής της θελήσεως του Κράτους και υπηρετεί τον λαό. Ιδεολογία σκοπούσαι την δια βιαίων μέσων ανατροπήν του υφιστάμενου πολιτειακού ή κοινωνικού καθεστώτος αντίκειται απολύτως προς την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου»*. Είναι η πρώτη φορά που υπάρχει συνταγματική πρόβλεψη της απαγόρευσης της απεργίας των δημοσίων υπαλλήλων. Στο άρθρο 102 προβλεπόταν η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων υπό όρους, δηλαδή νομιμοφροσύνη και πίστη στα εθνικά ιδεώδη.

Στο Σύνταγμα του 1975, η ρητή απαγόρευση της απεργίας του προηγούμενου Συντάγματος διατηρήθηκε μόνο για τους δικαστικούς λειτουργούς και όσους υπηρετούν στα σώματα ασφαλείας (άρθρο 23 § 2).

Για την κατοχύρωση της μονιμότητας, προέβλεψε ρητά το άρθρο 103 § 4 σύμφωνα με το οποίο: «Οι κατέχοντες οργανικές θέσεις δημόσιοι υπάλληλοι είναι μόνιμοι εφόσον υφίστανται οι θέσεις αυτές. Ούτοι εξελίσσονται μισθολογικώς κατά τους όρους του νόμου, πλην δε των περιπτώσεων της αποχωρήσεως λόγω ορίου ηλικίας και της παύσεως συνεπεία δικαστικής αποφάσεως, δεν δύνανται να μετατεθούν άνευ γνωμοδοτήσεως, ουδέ να υποβιβασθούν ή παυτούν άνευ αποφάσεως υπηρεσιακού συμβουλίου, αποτελουμένου κατά τα δύο τρίτα τουλάχιστον εκ μονίμων δημοσίων υπαλλήλων».

Κατά τη χρονική αυτή περίοδο, αποκαταστάθηκε το προηγούμενο σύστημα οργάνωσης και λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών (Ν. 1811/1951), με τη μερική συμπλήρωση και αναθεώρησή του με την έκδοση του Π.Δ 611/77, το οποίο ρύθμισε τα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης των δημοσίων υπαλλήλων. Στο διάταγμα αυτό ενσωματώθηκε και το Π.Δ. 760/76 «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των ισχυουσών διατάξεων του πειθαρχικού δικαίου των υπαλλήλων και των Ν.Π.Δ.Δ.»

Την περίοδο που ακολουθεί καθιερώθηκαν μια σειρά νόμων και βασικές αλλαγές στην Δημόσια Διοίκηση, όπως η καθιέρωση της τριακοπενταετίας, η οριοθέτηση της έννοιας του Δημοσίου Τομέα, η σύντμηση της διοικητικής ιεραρχίας, το σύστημα προσλήψεων με κοινωνικά κριτήρια και καθιερώθηκε το ενιαίο μισθολόγιο για όλους τους δημοσious υπαλλήλους.

Ο Ν. 2863/1999 αντικατέστησε το Π.Δ. 611/77 και χαρακτήρισε το Πειθαρχικό Δίκαιο ως σύνολο των νομικών κανόνων, οι οποίοι ρυθμίζουν τα της πειθαρχικής ευθύνης των δημοσίων υπαλλήλων και προβλέπουν τις πειθαρχικές ποινές. Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό, το πειθαρχικό δίκαιο περιέχει δύο επί μέρους τμήματα:

- Το «συστηματικό» πειθαρχικό δίκαιο, το οποίο αναφέρεται στα πειθαρχικά παραπτώματα και στις πειθαρχικές ποινές και
- Το «δικονομικό» πειθαρχικό δίκαιο, το οποίο αναφέρεται στην διαδικασία, η οποία πρέπει να ακολουθηθεί για την επιβολή των προβλεπόμενων πειθαρχικών ποινών.

Ο νέος υπαλληλικός κώδικας ν. 3528/2007 «Κύρωση Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ» ήρθε να αντικαταστήσει τον Ν. 2683/1999 με στόχους:

- την εναρμόνιση του Υπαλληλικού Κώδικα με το κοινοτικό δίκαιο
- την αποσαφήνιση διατάξεων, των οποίων η εφαρμογή είχε δημιουργήσει προβλήματα
- την ορθολογικότερη αντιμετώπιση θεμάτων με βάση την εμπειρία της προηγούμενης εξαετίας
- την ανάγκη διασφάλισης αντικειμενικότητας, διαφάνειας και αξιοκρατίας
- την εναρμόνιση διατάξεων με τη νομολογία του Συμβουλίου και των λοιπών διοικητικών δικαστηρίων, όσον αφορά το πειθαρχικό δίκαιο.

Σύμφωνα με το Ν. 3528/2007 το πειθαρχικό δίκαιο καθορίζει:

- ✓ τα αρμόδια όργανα που θα ασκήσουν την πειθαρχική εξουσία
- ✓ την όλη πειθαρχική διαδικασία
- ✓ τη σχέση πειθαρχικής και ποινικής δίκης

2.2 Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Με το προτεινόμενο Σχέδιο Νόμου επιδιώκεται:

- Ο σαφής προσδιορισμός των πειθαρχικών παραπτώματων των δημοσίων υπαλλήλων με καθιέρωση αποκλειστικής απαρίθμησης των πειθαρχικών παραπτώματων που αποτελεί εγγύηση για τον δημόσιο υπάλληλο και εναρμόνιση προς τις συνταγματικές αρχές του κράτους δικαίου
- Ο εξορθολογισμός και η αρτιότερη διατύπωση των πειθαρχικών παραπτώματων και η θέσπιση μεγαλύτερου χρόνου παραγραφής
- Η αναμόρφωση του καταλόγου των πειθαρχικών ποινών τόσο με

πρόβλεψη νέων, όσο και με μεγαλύτερη κλιμάκωση για τις ήδη υφιστάμενες ποινές

- Ο εμπλουτισμός και η αυστηροποίηση του συστήματος των πειθαρχικών ποινών, με σκοπό την παροχή μεγαλύτερων περιθωρίων στα πειθαρχικά συμβούλια για επιβολή της προσήκουσας ποινής, η οποία θα οδηγεί σε ουσιαστική τιμωρία του παραβάτη υπαλλήλου με παράλληλη ενίσχυση της αποτρεπτικής λειτουργία των πειθαρχικών ρυθμίσεων
- Η δημιουργία πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων με αποκλειστική αρμοδιότητα την εξέταση των πειθαρχικών υποθέσεων και με συγκρότηση (ένας δικαστικός λειτουργός ως πρόεδρος, δύο μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δύο προϊστάμενοι διευθύνσεων που προέρχονται από υπηρεσίες διαφορετικές από αυτήν στην οποία ανήκει ο πειθαρχικώς διωκόμενος υπάλληλος) η οποία διασφαλίζει πλήρως τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας
- Ο εκσυγχρονισμός των διατάξεων που είχαν εμφανίσει προβλήματα κατά την εφαρμογή τους

2.3 Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της.

Για την πλήρη εφαρμογή της ρύθμισης απαιτείται η έκδοση:

- ✦ Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών για τον καθορισμό της αποζημίωσης των τακτικών και των

αναπληρωματικών μελών του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου (άρθρο 146 Α', παρ. 5)

- ✚ Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τον καθορισμό του ειδικότερου τρόπου λειτουργίας του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου (άρθρο 146 Α', παρ. 14)
- ✚ Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τον καθορισμό των θεμάτων της Γραμματείας που υποστηρίζει τη λειτουργία του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου (άρθρο 146 Α', παρ. 9)
- ✚ Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών για τον καθορισμό της αποζημίωσης των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών των πειθαρχικών συμβουλίων (άρθρο 146 Β', παρ. 4)
- ✚ Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για τη σύσταση των πρωτοβαθμίων πειθαρχικών συμβουλίων (άρθρο ΕΚΤΟ, παρ. 1)
- ✚ Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για το καθορισμό της οργάνωσης και του τρόπου λειτουργίας των γραμματειών των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων (άρθρο ΕΚΤΟ, παρ. 8)

3. Αξιολόγηση συνεπειών

3.1. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1.1. Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Η γραφειοκρατία, η οποία είναι διάχυτη στους περισσότερους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης έχει βαρύτατες επιπτώσεις στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας και προκαλεί ταλαιπωρία στους πολίτες, καθόσον:

- Δημιουργεί δυσκολίες στους πολίτες-χρήστες στην πρόσβαση στις υπηρεσίες του κράτους αυξάνοντας το χρόνο και την δαπάνη που απαιτείται για την εξυπηρέτησή τους,
- Οδηγεί συχνά σε διαδικασίες και πρακτικές οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με τη σύγχρονη απαίτηση για διαφάνεια, λογοδοσία και ανοικτή διοίκηση,
- Ευνοεί την κακοδιοίκηση η οποία, όπως είναι γνωστό, οδηγεί αρκετές φορές και στη διαφθορά ή ευνοεί την ανάπτυξή της,
- Προκαλεί δυσκολίες και καθυστερήσεις στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων,
- Εμποδίζει την γενικότερη ανάπτυξη της χώρας καθόσον δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου και καθιστά δυσχερείς τις επενδύσεις σύμφωνα με τις Εκθέσεις Διεθνών Οργανισμών για τη χώρα μας (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ΟΟΣΑ, Παγκόσμια Τράπεζα, κλπ.)
- Οδηγεί σε σπάταλη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων και αύξηση του κόστους λειτουργίας των κρατικών υπηρεσιών.

Από το προτεινόμενο σχέδιο νόμου προκαλούνται επιπτώσεις/συνέπειες για την οικονομία, καθώς με την εισαγωγή των ρυθμίσεων για την πειθαρχική διαδικασία θα αμβλυνθούν τα χρόνια φαινόμενα παθογένειας στα «interna corporis» της Διοίκησης, που επηρεάζουν τη εν γένει λειτουργία του δημόσιου

τομέα έχοντας ως αποτέλεσμα αφενός μεν την προσαρμογή των ρυθμίσεων στα σύγχρονα δεδομένα και τις απαιτήσεις της εποχής και αφετέρου τη στάθμιση ανάμεσα στο δημόσιο συμφέρον και την προστασία των δικαιωμάτων του υπαλλήλου.

Με τον τρόπο αυτό, αντιμετωπίζεται τόσο ο αποσπασματικός τρόπος εξυπηρέτησης του δημόσιου συμφέροντος, όσο και η αδιαφάνεια στη δράση της διοίκησης κατά την εξυπηρέτηση των αναγκών της αγοράς και των πολιτών .

3.2. Ως προς την κοινωνία και τους πολίτες

Από το προτεινόμενο σχέδιο νόμου προκαλούνται επιπτώσεις/συνέπειες για την κοινωνία και του πολίτες, καθώς με τις προωθούμενες αλλαγές η συντελούμενη πρόοδος της πειθαρχικής διαδικασίας, που αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς τους Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, διασφαλίζει τόσο την αποτελεσματική λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και την εμπέδωση της αρχής της Νομιμότητας ανάμεσα στους δημόσιους υπαλλήλους, όσο και την αποκατάσταση της εξωτερικής νομιμοποίησής τους καλλιεργώντας την πεποίθηση στους πολίτες και στην κοινωνία εν γένει ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν απολαμβάνουν ατιμωρησίας, αλλά αντίθετα ότι η Πολιτεία στοχεύει τόσο στην αποτελεσματική τιμωρία των επιόρκων, όσο και στην προστασία όσων σέβονται και προασπίζουν το δημόσιο συμφέρον.

3.3. Ως προς το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Από την προτεινόμενη ρύθμιση δεν προκύπτουν συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και δεν απαιτείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

3.4. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

3.4.1 Για τη Δημόσια Διοίκηση

Καθώς η πειθαρχική διαδικασία αποτελεί ένα σημαντικό θεσμό του Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, οι συνέπειες για τη Δημόσια Διοίκηση από την προτεινόμενη ρύθμιση είναι σημαντικές και αφορούν:

- Στην προσαρμογή των ρυθμίσεων του πειθαρχικού δικαίου στα σύγχρονα δεδομένα, στα πρότυπα άλλων ευρωπαϊκών κρατών, καθώς και στις απαιτήσεις της εποχής
- Στην κατοχύρωση και προστασία του υπαλλήλου από τις αυθαίρετες κρίσεις και διώξεις με τη σαφή καταγραφή των πειθαρχικών παραπτώματων
- Στη σύνδεση πειθαρχικού παραπτώματος και ποινής που αποτελεί σημαντική δικλείδα ασφαλείας για το σεβασμό της αρχής της αναλογικότητας
- Στη πρόβλεψη της δυνατότητας της επιβολής της οριστικής παύσης για όλα τα πειθαρχικά παραπτώματα, η οποία θα λειτουργήσει προληπτικά – αποτρεπτικά για την παραβατική συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων
- Στην αποφυγή άσκησης παράλληλων ενστάσεων με την αφαίρεση από το Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης της δυνατότητας άσκησης ένστασης στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο και αντίστοιχη διατήρησή του για τον Υπουργό

3.4.2 Για τη Δικαιοσύνη

Για την απονομή της Δικαιοσύνης δεν υπάρχουν συνέπειες από την προτεινόμενη ρύθμιση.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις η πειθαρχική δίκη προσομοιάζει στην ποινική κατοχυρώνοντας ανάλογες εγγυήσεις για τον υπάλληλο, χωρίς να χάνει την ανεξαρτησία της ακολουθώντας τα πρότυπα άλλων ευρωπαϊκών κρατών.

4. Νομιμότητα

4.1. Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Η προτεινόμενη ρύθμιση υπάγεται στο πλαίσιο των διατάξεων των Άρθρων 103 «Δημόσιοι Υπάλληλοι» και 104 «Περιορισμοί Δημοσίων Υπαλλήλων» του Συντάγματος.

5. Αρμοδιότητα

5.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Τα Υπουργεία που είναι αρμόδια για την άσκηση των διαδικασιών της συγκεκριμένης ρύθμισης είναι το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και το Υπουργείο Παιδείας, διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Η συναρμοδιότητα με το Υπουργείο Οικονομικών προκύπτει κατά λόγο αντιστοιχίας από το γεγονός ότι για την έκδοση των προβλεπόμενων ΚΥΑ συνυπογράφει ο ανωτέρω Υπουργός.

5.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Οι Οργανικές Μονάδες του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που συνεργάστηκαν κατά το στάδιο της προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης είναι:

- ↓ **Γενική Διεύθυνση Κατάστασης Προσωπικού:**
 - Διεύθυνση Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού

- ✦ **Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο**
 - Γραμματεία

5.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των αντίστοιχων διατάξεων είναι:

- ↓ **Γενική Διεύθυνση Κατάστασης Προσωπικού του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΔΜΗΔ):**
 - Διεύθυνση Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού
- ↓ **Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης του ΥΔΜΗΔ**
 - Διεύθυνση Διοικητικού
- ↓ **Διευθύνσεις Διοικητικού των οικείων δημοσίων υπηρεσιών και ΟΤΑ α' και β' βαθμού**
- ↓ **Αρμόδιες υπηρεσίας Υπουργείου Παιδείας, διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων**

6. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

6.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Η άρθρωση των σχετικών διατάξεων σε άρθρα και παραγράφους έγινε σύμφωνα με το εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.). Επιπρόσθετα επιδιώχθηκε ο περιορισμός, κατά το δυνατό, του αριθμού των εξουσιοδοτικών διατάξεων προς τα συναρμόδια υπουργεία για την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων καθώς και η ρύθμιση των περισσότερα συναφών ζητήματα απευθείας στο νόμο, ώστε να αποφευχθούν καθυστερήσεις, κατακερματισμός των ρυθμίσεων, προβλήματα ρυθμιστικής συνοχής και εναρμόνισης,

νομοθετικά κενά και αβεβαιότητες, καθώς και ο κίνδυνος μελλοντικής νόθευσης της όλης φιλοσοφίας του μεταρρυθμιστικού εγχειρήματος. Οι παρεχόμενες εξουσιοδοτήσεις για έκδοση των Κ.Υ.Α. και Υ.Α. είναι οι απολύτως απαραίτητες.

6.2. Αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Υπάρχει ο Κώδικας Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Ν. 3528/2007) συναφών ρυθμίσεων με την προτεινόμενη.

6.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αυστηροποιείται και απλουστεύεται, το ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει την πειθαρχική ευθύνη των δημοσίων υπαλλήλων. Ειδικότερα:

- Συγκεκριμενοποιούνται και απαριθμούνται τα πειθαρχικά αδικήματα
- Προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής ταυτόχρονα και πειθαρχικών και οικονομικών κυρώσεων
- Απλοποιείται και επιταχύνεται η πειθαρχική διαδικασία
- Προβλέπεται η περάτωση όλων των Ενόρκων Διοικητικών Εξετάσεων (ΕΔΕ) σε δύο μήνες

6.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

Με την προτεινόμενη ρύθμιση δεν τροποποιούνται εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις χωρίς να τις καταργούν ρητώς.

Από την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου καταργείται ρητά κάθε διάταξη των ν. 3528/2007, 3584/2007 καθώς και του ΠΔ 410/1988 που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από αυτόν, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις ρυθμίσεις του άρθρου ΕΚΤΟΥ.

Ειδικότερα, από την έναρξη ισχύος της προτεινόμενης ρύθμισης τροποποιούνται τα παρακάτω άρθρα του Ν. 3528/2007 «Κώδικας Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.»:

103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 135, 137, 138, 141, 142, 143, 144, 145.

Επίσης καταργούνται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 και οι παράγραφοι 8,9 και 10 του άρθρου 162 του Υ.Κ. όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο δεύτερο του ν.3839/2010 και το άρθρο 163 του Υ.Κ. όπως ισχύει.

7. Διαφάνεια – Κοινωνική Συμμετοχή

7.1. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Η διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη ήταν αυτή της ανάρτησης του σχεδίου νόμου στην διαδικτυακή ιστοσελίδα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης από 1-11-2011 έως 15-1-2011. Η διαδικασία αυτή επελέγη προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους εμπλεκόμενους (Οργανώσεις δημοσίων υπαλλήλων, Οργανώσεις Πολιτών, Κοινωνία των Πολιτών) να έχουν ευρεία και άμεση πρόσβαση στην προτεινόμενη ρύθμιση.

7.2. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Αναμφισβήτητα, η πειθαρχική διαδικασία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς του Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου. Αποτελεί τον παράγοντα εκείνο, ο οποίος εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, τη διαφανή λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης, την εμπέδωση της αρχής της Νομιμότητας ανάμεσα στους Δημοσίους Υπαλλήλους, αλλά και την καλλιέργεια στους πολίτες της πεποίθησης ότι οι Δημόσιοι Υπάλληλοι δεν βρίσκονται στο απυρόβλητο.

Η επεξεργασία των σχολίων της Δημόσιας Διαβούλευσης επί του Σχεδίου Νόμου «Πειθαρχικό Δίκαιο των Υπαλλήλων του Δημοσίου» οδήγησε σε σημαντικά συμπεράσματα αναφορικά με την αντιμετώπιση του από την Κοινή Γνώμη. Το πιο ενδιαφέρον στοιχείο που προκύπτει είναι ότι το νέο νομοσχέδιο έχει γίνει δεκτό με θετικά σχόλια από τους πολίτες.

Το Πειθαρχικό Δίκαιο επιτελεί τρεις κυρίως σκοπούς: πρωτίστως αποτελεί σημαντικό εργαλείο ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Με τις συγκεκριμένες προβλέψεις αναδιαμορφώνεται το πρότυπο του έντιμου και αποτελεσματικού δημόσιου υπαλλήλου, που μπορεί να αποτελέσει βασική εγγύηση για τη βελτίωση της απόδοσης της Δημόσιας Διοίκησης.

Παράλληλα, το Πειθαρχικό Δίκαιο αποτελεί εργαλείο εσωτερικού ελέγχου της Διοίκησης, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα προσδιορισμού των τομέων, στους οποίους η Διοικητική Δράση χωλαίνει, ώστε να επιχειρούνται επιτυχημένες διορθωτικές παρεμβάσεις. Η προληπτική λειτουργία του Νέου Πειθαρχικού Δικαίου αποτελεί άλλωστε, κατά κοινή ομολογία, το σημαντικότερο πλεονέκτημά του.

Γίνεται, ωστόσο, κατανοητό ότι με το Πειθαρχικό Δίκαιο η Πολιτεία στοχεύει στην αποτελεσματική και παραδειγματική τιμωρία των επιόρκων από τη μία, αλλά και την προστασία όσων σέβονται και προασπίζουν το δημόσιο συμφέρον από την άλλη. Με τις Νέες Διατάξεις, όπως διατυπώθηκαν και προσαρμόστηκαν στα σύγχρονα δεδομένα και τις απαιτήσεις της εποχής, σημειώθηκε μία σημαντική πρόοδος στον τομέα του Πειθαρχικού Δικαίου, η οποία αποτυπώθηκε στα σχόλια των εμπλεκομένων: η στάθμιση ανάμεσα στο δημόσιο συμφέρον και την προστασία του υπαλλήλου. Με το Νέο Πειθαρχικό Δίκαιο, το οποίο γίνεται ιδιαίτερα αυστηρό σε σχέση με το καθεστώς προηγούμενων ετών, εξασφαλίζεται η τιμωρία των επιόρκων υπαλλήλων, η πρόβλεψη της οποίας είχε καταντήσει κενό γράμμα, καθώς, πολύ σπάνια, οι δημόσιοι υπάλληλοι, τιμωρούνταν για τα πειθαρχικά παραπτώματα τα οποία διέπρατταν, με αποτέλεσμα η Δημόσια Διοίκηση να απαξιώνεται διαχρονικά στα μάτια της Κοινής Γνώμης.

Κρίνεται θετική η τροποποίηση της σύνθεσης των Υπηρεσιακών – Πειθαρχικών (πλέον) Συμβουλίων, με τη συμμετοχή δικαστικών λειτουργών, εκπροσώπων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εγνωσμένης αξίας υπηρεσιακών παραγόντων, αν και έχουν διατυπωθεί ενδιαφέροντα σχόλια ως προς τη συνταγματικότητα των σχετικών προβλέψεων. (Άρθρα 146Α, 146Β Υ.Κ.)

Αναλογικά, με τη σαφή καταγραφή των πειθαρχικών παραπτώματων, η οποία κατοχυρώνει τον υπάλληλο και τον προστατεύει από αυθαίρετες κρίσεις και διώξεις, επιχειρείται μια ξεκάθαρη οριοθέτηση των εξουσιών των Πειθαρχικών Προϊσταμένων, περιθώριο που άφηνε ανοικτό η μέχρι σήμερα ενδεικτική καταγραφή των πειθαρχικών παραπτώματων με τη χρήση του όρου «ιδίως». Παράλληλα, με τον τρόπο αυτό, ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος δημιουργίας ερμηνευτικών προβλημάτων. **(Άρθρα 106, 107 Υ.Κ.)**

Αναγνωρίζεται ως πολύ σημαντικό το γεγονός ότι με τις νέες διατάξεις, η Πειθαρχική Δίκη προσομοιάζει στην Ποινική Δίκη και, όπως και η τελευταία, κατοχυρώνει τις εγγυήσεις εκείνες για τον υπάλληλο, χωρίς ωστόσο να χάνει και την ανεξαρτησία της ακολουθώντας πρότυπα άλλων ευρωπαϊκών κρατών. **(Άρθρο 108)**

Επιπλέον, η σύνδεση πειθαρχικού παραπτώματος και ποινής, δείχνει να αποτελεί σημαίνουσα δικλείδα ασφαλείας ότι δεν θα παραβιάζεται η αρχή της αναλογικότητας, με την επιβολή σκανδαλωδώς επεικών ποινών για σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα, όπως ίσχυε μέχρι τώρα. Παράλληλα, η σύνδεση της Πειθαρχικής Ποινής με την άσκηση καθηκόντων Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας αποτελεί σημαντική κατάκτηση, καθώς μπορεί να λειτουργήσει ιδιαίτερα αποτρεπτικά, καθώς η τέλεση πειθαρχικών παραπτώματων θα αποτελεί, μεταξύ άλλων και ανάχωμα για την υπηρεσιακή εξέλιξη του υπαλλήλου. Τέλος, η δυνατότητα της επιβολής της Ποινής της Οριστικής Παύσης, πλέον, για όλα τα Πειθαρχικά Παραπτώματα, συγκέντρωσε σημαντικό αριθμό σχολίων. **(Άρθρα 106 – 109, 144 Υ.Κ.)**

Ιδιαίτερα επιτυχείς κρίθηκαν ακόμη οι διατάξεις εκείνες που αποσκοπούν τόσο στην απλοποίηση, όσο και στην επιτάχυνση των διαδικασιών, ώστε το πειθαρχικό παράπτωμα να εξετάζεται και να αξιολογείται όσο το δυνατόν συντομότερα και παράλληλα ο υπάλληλος να τιμωρείται ή να αθωώνεται, με αποτέλεσμα η όποια εκκρεμότητα να διεκπεραιώνεται συντόμως και η Δημόσια Διοίκηση να μην επιβαρύνεται. Η θέσπιση των σχετικών προθεσμιών κινείται πολύ σωστά προς την κατεύθυνση αυτή. **(Άρθρο 122 Υ.Κ.)**